

Avskjedsgudstjeneste i Værnes kirke, 14. jan. 2018
3. søndag i åpenbaringstiden, Mark. 1,3-11

Av prost Dagfinn Slungård

Heldig er den som har en storebror som kan gå foran og rydde veg. Jesus hadde ingen storebror, han var eldst i søskenflokket. "Hun fødte sin sønn, den førstefødte," står det i juleevangeliet. Men Jesus hadde en slektning som var halvåret eldre. Johannes het han, sønn av Elisabeth og Sakaria. Han fekk tilnavnet "Døperen". Han kom i sin kamelhårskappe, rett fra ødemarka der han livnæra seg på gresshopper og vill honning. "Rydd Herrens veg, gjør hans stier rette"! ropte han ut.

Ja, han var en skikkelig vegrydder og botspredikant. Johannes opptrådte med stor kraft og myndighet, refset umoral helt til topps i samfunnet, uten forskjell på høy og lav, like inn i kongehuset. Det ble hans endelikt.

Men det sto respekt av ham. Folk strømmet til for å høre han. De tok hans formaninger på alvor. Han forkynte et kvasst budskap til folk; Vend om, bekjenn di synd. Og som et tegn på anger: Kom og la deg døpe i Jordanelva. Slik kan du drukne din synd og stå opp te et nytt og bedre liv.

Folk flest var kanskje litt redd Johannes, jeg tror han kunne virke litt skremmende. Så, best å ta han på alvor.

Men dommen hadde de jo fortsatt hengende over seg. Johannes forkynte ein radikal omvendelse, og når han døpte sine tilhørere, så lå det nok tilgivelse for deres synd i det, men samtidig forplikta han dem på et nytt og bedre liv.

Johannes var en myndig mann, men han var samtidig beskjeden på egne vegne. Han var sendt i forvegen for å rydde veg for ein som var større enn seg sjøl. Han pekte tydelig på slektningen sin, Jesus. "Jeg er ikke en gang verdig til å løse sandalremmen hans", sa Johannes.

En dag skjedde det underlige at Jesus kom ned til elva og ba om å bli døpt. Ikke fordi han trengte omvendelse, men slik ville han vise solidaritet med oss alminnelige, skrøpelige menneska.

Da Jesus var døpt og steg opp av vannet, så han himmelen åpen, og Guds ånd som steg ned over han i en dues skikkelse, og Guds røst hørtes frå himmelen. Den stadfestet at "du er min Sønn, den elskede,

i deg har jeg min glede.” Han som nå kom for å bli døpt, hadde ikke noen synd å bekjenne slik som alle oss andre. Hans dåp er et forvarsel om hva som skal skje i påska, da hans solidaritet strekkes til det ytterste, og han lider døden for vår skyld.

Han, den uskyldige går inn i vår rolle, og himlen åpner seg. Det var en kraftig bekreftelse på Guds anerkjennelse. Gud har sin glede i det som skjer.

En gang tidligere har vi hørt lignende ord. Det var ved Jesu fødsel. Da va det gjeterne på Betlehemsmarka som så himlen åpen og englene som sang sitt ”Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden blant mennesker som Gud har glede i.” Det var julenatt, og det var oss menneskene Gud hadde glede i.

For Jesu skyld har Gud behag i oss, for Jesu skyld kan vi og få kalles Guds barn. Fordi Jesus tok på seg Johannes sin dåp, så har vår dåp fått en annen karakter og en annen mening. Vi døpes inn i et livgivende fellesskap med Guds egen sønn. Og vi høre Guds røst som om den tale direkte te oss. Vi tar hans ord te oss. «Dette er min Sønn, den elskede, i deg har jeg min glede!»

Jesu dåp var innledningen te hans gjerning. Når Jesus trer fram, trer Johannes ydmykt te bake. ”Jeg har døpt dere med vann, men han skal døpe dere med Den Hellige Ånd.” Slik skjønner vi at det er en som er større enn Johannes som vi har med å gjøre. Og derfor er det e ikke lenger Johannes sin omvendelsesdåp vi praktiserer i kirka, men Jesus åpner himmelen for oss og døper oss med Hellig Ånd.

Ingenting stenger lenger mellom Gud og oss. Himmelen står åpen. I mange kirker kan vi legge merke til at over døpefonten henger det ei due, nettopp for å minne oss på at Guds Ånd er nærværende, og at Guds himmel er åpen for alle som ønske å tre inn i fellesskapet med Kristus.

En åpen himmel. Det er i grunnen et vakkert bilde. Etter som det var Guds egen Sønn som vart døpt, synes vi ikke det er så rart at Gud sjøl viste sitt nærvær på den måten, med en åpen himmel. Men det store underet er at den er åpna for oss alle.

Vi har vel ofte opplevd det motsatte. Når tunge skya henger over oss, når storm og uvær truer, når livet går oss i mot på alle vis, da er himmelen lukket. Og Gud er taus. Vi hører ingen himmelrøst.

Men av og til har vi og sett Gud smile til oss fra ein åpen himmel, da skinner sola, frosten slepper taket, isen smelter og alt er blått. Kanskje en vårdag, når fuglene synger og blomstene og livet folder seg ut og alt er fullkomment. Nærmere en åpen himmel har vi aldri kjent oss.

Det er en stund til enno, men sola har snudd og det går mot en ny vår. Et vakkert bilde, men det er likevel for svakt. Det er flott når Gud trekker skylaget unna, så vårhimmelen åpenbarer seg for oss. Det er enda bedre når Gud møter oss med nåde og tilgivelse.

Vi trekker linjene fra det lille underet til det store. Når våren kan kalle fram et slikt herlig liv, hvor mye mer skal ikke da Guds åpne himmel gjøre det?

Vi behøver ikke å vente på vårsola for å oppleve det. Bildet av vårhimmelen er kanskje det nærmeste vi kan komme til å begripe den herlighet Gud har kalt oss til. Og det forunderlige vi hører om ved Jesu dåp er kanskje det samme som vi opplever kvar gong vi bærer et barn til dåpen. "Et vakkert lite menneske får høre til hos Gud," synger vi. Gud synger i lag med oss. Slik er det han ønske å møte oss alle. Slik var det da han møtte Jesus sin Sønn da han ble døpt i Jordanelva. Slik var det han møtte oss den gongen vi ble båret te dåpen. Slik møtte han meg her i Værneskirka en februarsøndag for 65 år sida.

Jeg tenker ofte på når jeg forrette gudstjenesten her at jeg står i ei uendelig lang rekke av dåpsbarn, før meg og etter meg. Hvor mange tusen unger som er døpt her, vet vi ikke. Når vi kommer til kirka så blir vi i våpenhuset møtt av noen store plakater med navnet på alle som ble døpt her bare de siste 4 årene. Skulle vi ha hatt plakater for alle årganger fra år 1140 og fram te i dag, så måtte vi ha bygd ut våpenhuset adskillig.

Men det er godt å tenke på at Gud tar i mot oss i dåpen. Han smiler til oss fra en åpen himmel, og bekrefter at vi er hans barn. Og vi kunne godt bruke de ordene som lød frå Himmelen ved Jesu dåp: "Du er min Sønn, du er min datter, den elskede, i deg har jeg min glede."